

Aan: Commissie BOFV
Van: Reidar Plokker (vz Wijkraad BBL)
Re: bewonersinitiatieven
Dd: 20-9-2022

Geachte voorzitter en leden,

Bewonersinitiatieven zijn een essentieel ingrediënt van Wijk aan Zet. De nieuwe regeling inzake bewonersinitiatieven draagt helaas niet bij aan een integrale aanpak van de wijk. Graag deel ik met u mijn observaties.

Betrokkenheid wijkraad

Een deel van u zal bekend zijn met de “oude” systematiek van bewonersinitiatieven. Als voorzitter van de (pilot) wijkraad Liskwartier heb ik hier goede herinneringen aan. Bij ons aantreden in 2018 maakten wij van meet af aan op organische wijze kennis met de meest betrokken bewoners van de wijk. De bewonersinitiatieven vormden hierbij een geweldig vehikel. Omdat wij over de aanvragen gingen werden wij vroegtijdig op de hoogte gesteld over plannen van bewoners, gingen wij met deze bewoners in gesprek en gaven zo, in co-creatie met wijknetwerker, wijkraad en bewoners vorm aan initiatieven voor de wijk. We leerden door deze gesprekken de wijk beter kennen, kregen een beeld van de behoeften en gebruikten dit ook als input voor ons wijkakkoord.

Inmiddels ben ik voorzitter van een nieuwe wijkraad onder het “nieuwe” systeem. Het verschil is groot. We worden slechts zeer summier en meestal achteraf geïnformeerd over “kleine” bewonersinitiatieven. Voor “grote” initiatieven geldt weliswaar dat er een soort “piepsysteem” is, maar ook dáár is de interactie met initiatiefnemers minimaal. De initiatiefnemers hebben simpelweg geen *incentive* om met de wijkraad in gesprek te gaan. Ook de wijknetwerker – overigens van goede wil – voelt schroom om contacten tussen wijkraad en initiatiefnemers vroegtijdig te leggen. Resultaat is dat de wijkraad een belangrijk deel van de vroegere interactie met bewoners mist. Voor nieuwe leden in de wijkraad is dit extra pijnlijk. Zij krijgen zo maar heel moeilijk voeling met de wijk.

Sturing op budget

Ik vind het jammer dat het soms lijkt alsof het hier gaat over wie over het budget beslist. Wie dat uiteindelijk doet is minder relevant. Het effect van het nieuwe systeem is vooral dat de wijkraad een belangrijke kans wordt ontnomen om samen te werken met bewoners. Het gaat ons niet om macht, maar om kracht. Kracht om te sturen op wat goed is voor de wijk. Daarbij valt helaas ook op:

1. Het maximum van 10k voor een groot initiatief is om onduidelijke redenen verhoogd naar 20k. Aangezien de gemeente het wijkbudget aanzienlijk heeft verlaagd is 20k een groot bedrag voor één initiatief.
2. In het “oude” systeem was sturing op budget door de wijkraad mogelijk. Een voorbeeld. Stel je kreeg in januari direct héél veel aanvragen voor groen, maar je wist dat er verderop in het jaar ook een aantal culturele evenementen waren en dat het budget daarvoor dan op zou zijn. Dan ging je in goed overleg met de wijknetwerker en uiteraard ook de groenaanvrager prioriteren. Bijvoorbeeld: de aanvrager krijgt de helft nu en de helft volgend jaar.
3. In het “nieuwe” systeem ontbreekt de sturing op budget volledig. De wijknetwerker toetst de aanvraag enkel marginaal. Als deze aan de voorwaarden voldoet dan *moet* de aanvraag worden gehonoreerd. Een paar initiatieven van 20k kunnen zo het hele jaarbudget opvreten zonder dat er geld overblijft voor andere zaken.
4. Als grote aanvragen in één ronde in totaal onder het “plafond” blijven (bij BBL is dit 30k) worden alle aanvragen automatisch goedgekeurd (!) Ook al haal je nul stemmen kun je zomaar 20k ontvangen. Een hele vreemde zaak.

Digitaal stemmen

Digitaal stemmen kan de rol van een wijkraad nooit vervangen. Wij zijn immers het democratisch gekozen orgaan van álle bewoners. Het digitaal stemmen zou aanvullende meerwaarde kunnen hebben; áls het in groten getale geschiedt. Dit is in de praktijk echter nooit gebeurd. Het is uiteraard te vroeg om conclusies te trekken, maar de eerste cijfers bevestigen het vermoeden, dat dat ook nu niet gaat lukken.

Voorstellen voor verbetering

Er van uitgaande dat wij niet zomaar terugkeren naar het “oude” systeem zie ik mogelijkheden voor verbeteringen binnen het “nieuwe” systeem:

1. Draag zorg voor een procesprotocol waarbij de wijknetwerker bij élk bewonersinitiatief steeds vroegtijdig de wijkraad en initiatiefnemers met elkaar in gesprek brengt.
2. Maximeer de grote aanvragen weer op 10k (i.p.v. 20k).
3. Geef de wijkmanager de bevoegdheid om op budget te sturen. Draag zorg voor een procesprotocol waarbij wijkmanager, wijknetwerker en wijkraad in overleg gaan over budgetsturing.
4. Schrap de digitale stemming als het totaal aan grote aanvragen in één ronde onder het “plafond” blijft. Dit komt op bewoners over als een farce.
5. Indien de digitale stemming op termijn niet substantieel blijkt toe te nemen: schrap de digitale stemming volledig.

Met vriendelijke groet,

Reidar Plokker